13/07/2019

Η οσιακή κοίμηση και ο ενταφιασμός του Αγίου Παϊσίου

/ Ορθόδοξες Προβολές

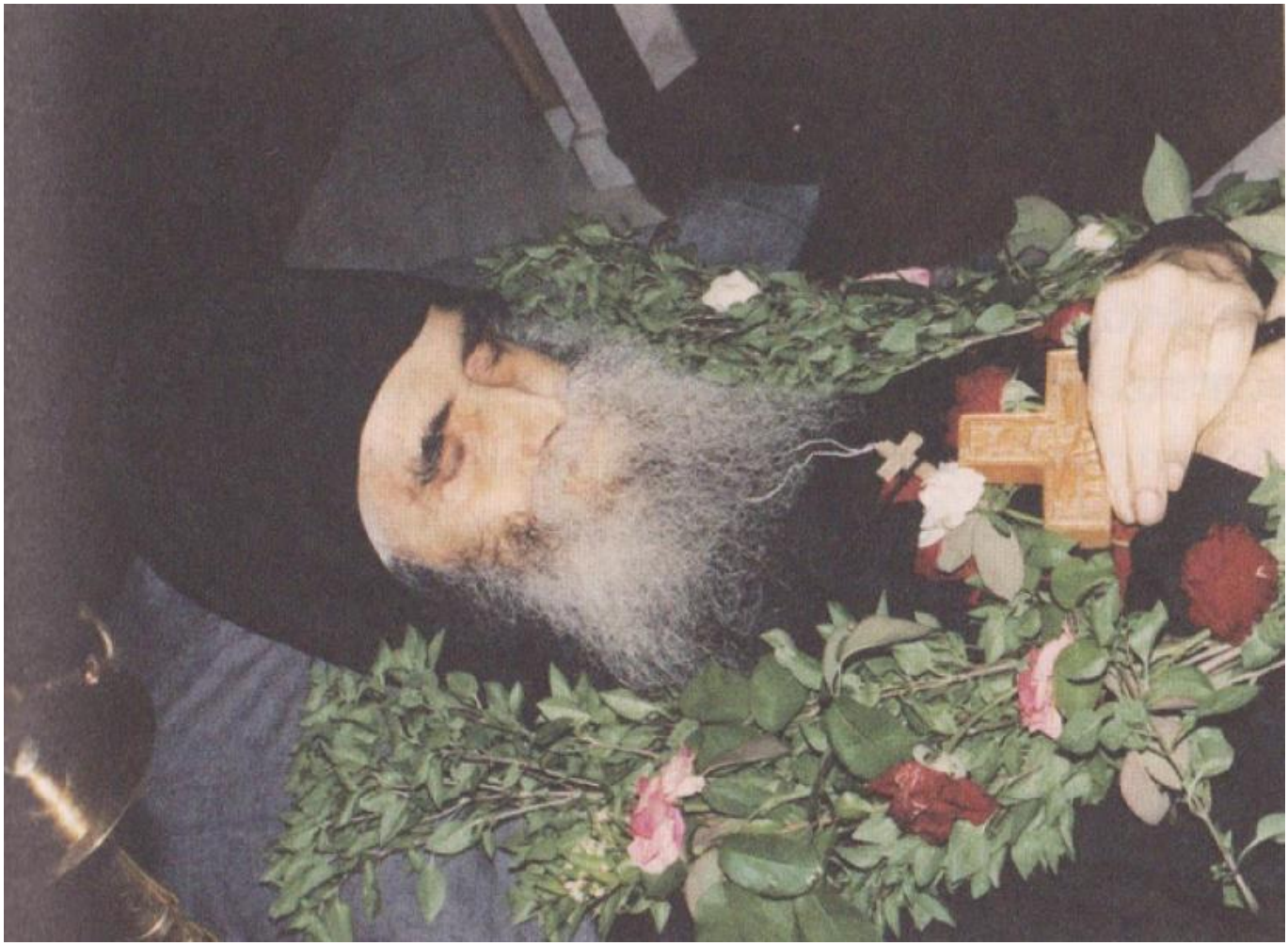

Στὶς 11 Ἰουλίου, μνήμη τῆς Ἁγίας Εὐφημίας, ὁ Ὅσιος κοινώνησε γιὰ τελευταία φορά. Μὲ πολὺ κόπο γονάτισε ἐπάνω στὸ κρεββάτι, ἔκανε τὸ σταυρό του καὶ μὲ τρεμάμενα χείλη εἶπε: «Μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλεία σου».

Ἔπειτα οἱ ἀδελφές τοῦ ἔφεραν τὴν εἰκόνα τῆς Ἁγίας Εὐφημίας καὶ τὸν δίσκο μὲ τὸ κόλλυβό της. «Ἄκροις δακτύλοις» πῆρε δύο κόκκους ὡς εὐλογία καὶ ἀσπάσθηκε τὴν εἰκόνα τῆς Ἁγίας.
Βλέποντας ὅτι δὲν ἦταν στολισμένη, παρατήρησε: «Οὔτε ἕνα λουλούδι δὲν τῆς βάλατε;». Κατὰ τὸ μεσημέρι ἦρθε στὸ Ἡσυχαστήριο ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Σιναίου Δαμιανός, καὶ ὁ Γέροντας ζήτησε νὰ τοῦ διαβάσῃ τὴν εὐχὴ «εἰς ψυχορραγοῦντα».

Ἀκόμη, τὸν παρακάλεσε νὰ τὸν μνημονεύῃ. «Νὰ μὲ μνημονεύῃς, τοῦ εἶπε, γιατί

πολλοὶ ἄλλοι θὰ μὲ ἐγκαταλείψουν, θὰ νομίζουν ὅτι δῆθεν δὲν ἔχω ἀνάγκη».
Ἡ τελευταία ἐκείνη νύχτα ἦταν μαρτυρική. Ἀκόμη καὶ τὰ πιὸ ἰσχυρὰ παυσίπονα δὲν τὸν ἔπιαναν. «Πονάω, πονάω πολύ», ἔλεγε σιγανὰ καὶ κοίταζε συνέχεια τὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας. Τὸ δεξί του χέρι σχημάτιζε κάπου-κάπου τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ, ἐνῶ τὸ ἀριστερὸ ἐκινεῖτο σὰν νὰ τραβοῦσε κομποσχοίνι.
Πότε-πότε ἄνοιγε τὰ χέρια του σὲ προσευχή.
Κάποια στιγμὴ εἶπε: «Μαρτύριο». Ἡ Γερόνιτσσα, ποὺ βρισκόταν δίπλα του, δὲν ἄκουσε καὶ τὸν ρώτησε τί εἶπε. Τὸ ἐπανέλαβε τρεῖς φορές: «Μαρτύριο, μαρτύριο, μαρτύριο».
Κάθιδρος, ἀσθμαίνων καὶ δακρυρροῶν ἔτρεχε τὸ τελευταῖο στάδιο, γιὰ νὰ φθάση στὸ τέρμα καὶ νὰ λάβη «τὸν τῆς νίκης στέφανον». Ὁ «ἀγγελικῶς ἐπὶ τῆς γῆς πολιτευσάμενος» ἔσπευδε διὰ μαρτυρίου νὰ πετάξη πρὸς τὰ οὐράνια σκηνώματα.

Στὶς ἐννιάμισι ἡ ὥρα τὸ πρωὶ ὅλες οἱ Ἀδελφὲς πέρασαν νὰ πάρουν γιὰ τελευταία φορὰ τὴν εὐχή του. Ἦταν προσηλωμένος στὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας καὶ δὲν μιλοῦσε.
Ὁ πόνος ἦταν ζωγραφισμένος στὸ πρόσωπό του, ἀνέπνεε μὲ πολλὴ δυσκολία, ἐνῶ ἡ πίεσή του σιγὰ-σιγὰ ἔπεφτε. Ὅλα ἔδειχναν ὅτι ἔφθανε τὸ τέλος· ὁ ἀναστημένος πνευματικὰ Πατὴρ Παΐσιος βρισκόταν στὸ κατώφλι πρὸς τὴν μακαριότητα.
Σὲ μία στιγμή, ὁ Ὅσιος πῆρε τρεῖς σύντομες εἰσπνοὲς καὶ ἔσβησε, ὅπως σβήνει τὸ καντηλάκι, ὅταν τελειώνει τὸ λάδι του. Ἔγειρε ἥσυχα τὸ κεφάλι του στὸ πλάι, ἐνῶ ἡ ἁγιασμένη του ψυχὴ εἶχε πετάξει στὴν ἀληθινὴ πατρίδα του, τὸν Οὐρανό. Ἦταν ἔνδεκα ἡ ὥρα τὸ πρωὶ τῆς 12ης Ἰουλίου 1994.

Οἱ ἀδελφές του φόρεσαν τὸ Σχῆμα, τὸ ράσο καὶ τὸ κουκούλι· κατὰ τὰ ἄλλα ἦταν τακτοποιημένος ἀπὸ μόνος του. Τὸν ἔβαλαν σὲ ἕνα ἁπλὸ νεκροκρέββατο καὶ τὸν μετέφεραν στὸ Παρεκκλήσιο τῶν Ἀρχαγγέλων.
Γύρω του ἐναπέθεσαν λίγα μόνο λουλούδια· βασιλικοὺς καὶ τριαντάφυλλα. Τὰ χέρια του, σὰν νὰ ἦταν ζωντανά, κρατοῦσαν μὲ εὐλάβεια τὸν Σταυρό. Ἡ μορφὴ του ἦταν εἰρηνική, φωτεινή, ὁσιακή· εἶχε ἱλαρότητα, σκορποῦσε Χάρη.

Τὸ ἀπόγευμα τὸ Ἡσυχαστήριο ἄνοιξε γιὰ τοὺς προσκυνητές, ἀλλὰ οἱ Ἀδελφὲς δὲν ἀνακοίνωσαν τὴν κοίμηση τοῦ Γέροντα σὲ κανέναν· αὐτὴν τὴν ἐντολὴ εἶχε δώσει ὁ ἴδιος.
Ἡ Γερόντισσα κάλεσε τὸν ἐφημέριο τοῦ Ἡσυχαστηρίου, τὸν π.Νικόλαο, καὶ τοῦ εἶπε ὅτι ἐπιθυμία τοῦ Πατρὸς Παϊσίου ἦταν νὰ τελέση μόνον ἐκεῖνος τὴν Ἐξόδιο Ἀκολουθία. Τὸ δέχθηκε μὲ φόβο καὶ χαρά· φόβο, διότι αἰσθανόταν ἀνάξιος νὰ κηδεύση ἕναν ἅγιο, χαρὰ γιὰ τὴν μεγάλη εὐλογία ποὺ τοῦ χάριζε ὁ Θεός.

Στὶς ἔνδεκα ἡ ὥρα τὸ βράδυ, ἄρχισε ἡ Ἀγρυπνία στὸ Παρεκκλήσιο τῶν Ἀρχαγγέλων. Μετὰ τὴν Θεία Λειτουργία ἐψάλη ἡ Ἐξόδιος Ἀκολουθία. Οἱ ἀδελφὲς

ἔψαλλαν τὰ νεκρώσιμα τροπάρια νιώθοντας τὸν Γέροντα νὰ εἶναι ἀκόμη ζωντανὸς δίπλα τους.
Πρὶν ἀπὸ ἕναν μήνα εἶχε πεῖ ἀστειευόμενος: «Ἐγὼ θὰ ψάλω τὴν Νεκρώσιμη Ἀκολουθία!». Ἔψαλλε, πράγματι «ἐν ἐκκλησίᾳ ὁσίων». Ἦταν σὰν νὰ ἔλεγε: «Χθὲς συνεθαπτόμην σοι Χριστὲ συνεγείρομαι σήμερον ἀναστάντι σοι, συνεσταυρούμην σοι χθὲς, αὐτός με συνδόξασον Σωτήρ, ἐν τῇ βασιλείᾳ σου».
Ὅλος ὁ πόνος τῆς προηγούμενης νύχτας εἶχε δώσει τὴ θέση του στὴν ἀναστάσιμη χαρά. Στὸ μικρὸ Παρεκκλήσι, μὲ τὸ λιγοστὸ φῶς, ἡ ἀτμόσφαιρα ἦταν Σταυροαναστάσιμη. Ἦταν στιγμὲς ἀποχωρισμοῦ, ἀλλὰ ἡ θλίψη μεταβαλλόταν σὲ χαρὰ λόγω τῆς βεβαιότητος ὅτι ὁ Ὅσιος τώρα πιὰ θὰ βρισκόταν δίπλα στὸν καθένα ποὺ θὰ ζητοῦσε τὶς πρεσβεῖες του.

Ἡ ἐκφορὰ τοῦ ἱεροῦ σκηνώματος ἔγινε μέσα σὲ ἀπόλυτο σκοτάδι. Τὸ μόνο φῶς ἐρχόταν ἀπὸ ἕναν φανὸ ποὺ προπορευόταν τῆς νεκρικῆς πομπῆς καὶ ἀπὸ δύο ταπεινὰ φαναράκια ποὺ συνόδευαν τὸν Γέροντα.
Ἔτσι θέλησε νὰ κηδευθῆ. Σὲ ὅλη του τὴν ζωὴ ἤθελε νὰ κρύβεται· πλοῦτος του ἦταν ἡ προσωπική του ἀφάνεια. Αὐτὸ εἶχε φροντίσει νὰ γίνη καὶ στὴν κοίμησή του μὲ τὸ νὰ μὴν ἀνακοινωθῆ, πρὶν περάσουν τρεῖς ἡμέρες.
Ἡ σεβάσμια ἁπλότητα τῆς μυστικῆς ἐκφορᾶς ἔκανε περισσότερο αἰσθητὴ τὴν λαμπρὴ καὶ ἔνδοξη καὶ πολυάριθμη παρουσία τῆς Ἄνω Ἐκκλησίας. Ὁ Γέροντας προχωροῦσε μέσα στὸ σκοτάδι ἀκίνητος καὶ συγχρόνως πορευόμενος τὴν μακαρία ὁδὸ καὶ λαμπρῶς προϋπαντούμενος ἀπὸ τοὺς χοροὺς τῶν Δικαίων....
Ἡ πομπὴ ὁδηγήθηκε στὸν τόπο ὅπου εἶχε ἑτοιμασθῆ ὁ τάφος του, πίσω ἀπὸ τὸ Ἱερό τοῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Ἀρσενίου, ὁ ὁποῖος, ὕστερα ἀπὸ εἴκοσι χρόνια, ἐπρόκειτο νὰ γίνη δικός του Ναός. Μὲ ἕνα κεράκι διαβάσθηκαν ὅσα προβλέπονται κατὰ τὸν ἐνταφιασμό, ἔγινε τὸ καθορισμένο κομποσχοίνι, καὶ ὁ ἱερέας εἶπε: «Χριστὸς Ἀνέστη!».

Τώρα πιὰ ὁ Ἅγιος Παΐσιος δὲν πονάει καὶ δὲν ὑποφέρει. Δὲν καταδαπανᾶται, γιὰ νὰ βοηθάη καὶ νὰ ἀναπαύη ὅσους ἔχουν ἀνάγκη. Ἡ φιλότιμη καὶ ἀρχοντικὴ καρδιά του δὲν μοιράζεται στὰ δύο, ἀνάμεσα στὸν πόθο γιὰ τὴν ἔρημο καὶ στὴν ἀνάγκη νὰ μένη κοντὰ στοὺς πονεμένους ἀνθρώπους.
Τώρα πιὰ «πετάει ἄνετα σὰν Ἄγγελος ἀπὸ τὴν μία ἄκρη τοῦ κόσμου στὴν ἄλλη», ὅπως ἔγγραψε καὶ ὁ ἴδιος γιὰ τὸν Ἅγιο Ἀρσένιο, καὶ εὔκολα βρίσκεται παντοῦ, κοντὰ σὲ κάθε ἄνθρωπο ποὺ τὸν ἐπικαλεῖται μὲ πίστη καὶ εὐλάβεια.

Ὅσο ζοῦσε πάνω στὴ γῆ ὁ Ἅγιος ἦταν ταπεινὸς καὶ συγχρόνως μεγάλος, πάμφτωχος καὶ ὅμως πάμπλουτος, ἁπλὸς καὶ ὀλιγογράμματος ἀλλὰ σοφὸς καὶ πλήρης Πνεύματος Ἁγίου.
Σὲ κάθε στιγμὴ τῆς ζωῆς του, ὡς μικρὸς «κοσμοκαλόγερος» στὴν Κόνιτσα, ὡς

στρατιώτης ἔπειτα μέσα στὴν δίνη τοῦ πολέμου, ὡς ἀγωνιστὴς νέος μοναχὸς στὴν Ἱερὰ Μονὴ Ἐσφιγμένου καὶ στὴν Μονὴ Φιλοθέου, ὡς ἀκούραστος «Καλόγερος» στὴν Ἱερὰ Μονὴ Στομίου, ὡς ἐξαϋλωμένος ἀσκητὴς στὴν ἔρημο τοῦ Σινᾶ, ὡς θεοφώτιστος Γέροντας ποὺ δέχθηκε χιλιάδες ψυχὲς στὸ Κελλὶ τοῦ Τιμίου Σταυροῦ καὶ στὴν Παναγούδα, καιγόταν πάντοτε ἀπὸ τὴν ἴδια φλόγα· νὰ δίνεται ὁλοκληρωτικὰ στὸν Θεὸ μὲ φιλότιμη ἄσκηση καὶ νὰ θυσιάζεται γιὰ τοὺς συναθρώπους του μὲ ἀρχοντικὴ ἀγάπη.
Ἔζησε, πράγματι, σύμφωνα μὲ τὸ Εὐαγγέλιο ποὺ λέει: «Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σοὺ καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν». Ἔλαμψε στὸν κόσμο μὲ «τὰ καλά του ἔργα», δόξασε τὸν Θεὸ μὲ τὴν ἁγία του ζωή, καὶ ὁ Θεὸς τὸν δόξασε ἐπιτελώντας δι΄ αὐτοῦ μέγιστα θαύματα.

«Οἱ τοὺς βίους τῶν Ἁγίων συγγραψάμενοι τὰς πράξεις αὐτῶν ἐδήλωσαν τὰς σωματικᾶς, τὴν ἀκτημοσύνην, τὴν νηστείαν, τὴν ἀγρυπνίαν, τὴν ἐγκράτειαν, τὴν ὑπομονήν· τὴν δὲ πνευματικὴν αὐτῶν ἐργασίαν μικρὸν τε καὶ ὡς ἐν ἐσόπτρῳ διὰ τῶν τοιούτων ἐδήλωσαν».
Ἔτσι καὶ ἡ πνευματικὴ ἐργασία τοῦ Ἁγίου Παϊσίου πολὺ λίγο ἔγινε φανερή. Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ πῆ πόσο βαθιὰ ἔιχε προχωρήσει ὁ Ὅσιος τὸ σκάψιμο στὸ πνευματικὸ μεταλλεῖο καὶ σὲ ποιὰ πνευματικὰ ὑψώματα εἶχε φθάσει.
Ἂν ὅμως θὰ ἔπρεπε κάποιος νὰ πῆ μὲ μία λέξη τί ἔκανε τὸν Ἅγιο Παΐσιο νὰ γίνη αὐτὸ ποὺ ἦταν, θὰ ἐπαναλάμβανε τὰ λόγια του: «Ἡ ἀγάπη, ἡ ἀγάπη, ἡ ἀγάπη…».

«Ἀγάπη, προφητείας χορηγός· ἀγάπη, θαυμάτων παρεκτική· ἀγάπη, ἐλλάμψεως ἄβυσσος… Ἀγάπη τελευταία βαθμὶς εἰς τὰς θείας ἀναβάσεις τῶν ἀρετῶν. Ἀγάπη γὰρ ἐστιν ὁ Θεός, ᾧ πρέπει δόξα, ὕμνος, τιμὴ καὶ προσκύνησις εἰς τοὺς αἰώνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν».

Ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸ βιβλίο: «Ὁ Ἅγιος Παΐσιος ὁ Ἁγιορείτης», ἔκδοση Ἱερὸν Ἡσυχαστήριον «Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης ὁ Θεολόγος», Βασιλικά Θεσσαλονίκης 2015